

عنوان مقاله:

جایگاه عقل عملی در علوم انسانی

محل انتشار:

فصلنامه روش شناسی علوم انسانی، دوره 27، شماره 106 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

محمد فتحعلیخانی - عضو هیئت علمی گروه فلسفه و کلام پژوهشگاه حوزه و دانشگاه

خلاصه مقاله:

جایگاه عقل در علم از منظر نظریه‌های مختلف علوم انسانی یکسان نیست. می‌توان با در نظر گرفتن مولفه‌های تشکیل‌دهنده علوم انسانی و اجتماعی، آن‌گونه که در نظریه‌های علوم انسانی بیان شده است، و با توجه به حدود و قلمرو عقل، آن‌گونه که در نظریه‌های عقل بیان شده است، جایگاه عقل در هر یک از تصاویر ارائه شده از علوم انسانی و اجتماعی را سنجید. بخشی از این تحقیق گسترده مربوط است به سنجش اعتبار تصاویر مختلف این علوم براساس حدود و قلمروی است که برای عقل عملی در نظریه‌های عقل گفته شده است. مقاله حاضر درصدد بررسی عقلانیت علوم انسانی و اجتماعی با استفاده از این بخش از نظریه‌های عقل است. روش انجام این بررسی تحلیل نظریه‌های علوم انسانی به منظور سنجش جایگاه عقل عملی در هر یک از این نظریه‌هاست. بدین منظور نخست با استفاده از برخی نظریه‌های علوم انسانی، مولفه‌های گوناگون دخیل در تحقق علوم انسانی شناسایی و سپس با استفاده از نظریه‌های عقل عملی، احتمالات مختلف درباره حدود و قلمرو عقل عملی بیان شده است، و در نهایت بنابر احتمالات مختلفی که درباره حدود و قلمرو عقل عملی وجود دارد، جایگاه عقل عملی در در نظریه‌های تحلیل شده علوم انسانی، نتیجه‌گیری شده است.

کلمات کلیدی:

علوم انسانی، علوم انسانی دینی، علوم انسانی اسلامی، نظریه‌های عقل، عقل عملی، احکام هنجاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1250163>

